

ВОЛОДИМИР О. ШПОРТЬКО

Викладач кафедри загальновійськових дисциплін, Українська військово-медична академія; e-mail: volodimir2000@yahoo.com

VOLODYMYR O. SHPORTKO

Lecturer, Department of General Military Disciplines, Ukrainian Military Medical Academy; e-mail: volodimir2000@yahoo.com

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ВІЙСЬКОВИХ ЛІКАРІВ В СИСТЕМІ ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ ТА ЇХ МОДЕЛЮВАННЯ

АНОТАЦІЯ

s. 173-182

У статті розглядаються та обґрунтовуються найбільш важливі умови розвитку професійної культури військових лікарів. Визначена авторська методика формування професійної культури та її педагогічне моделювання у процесі навчання майбутніх військових лікарів в системі медичних університетів України. Актуальність дослідження професійної культури майбутніх військових лікарів пов'язана із зростанням ролі військових лікарів, зважаючи на продовження російсько-української війни і поширення пандемії COVID – 19.

Зазначається що професійна культура, як соціально-психологічний компонент, притаманний відповідному професійному середовищу і визначає професійні, морально-психологічні якості особистості, відповідний рівень професійної підготовки військового лікаря. Для розвитку професійної культури майбутніх військових лікарів необхідно застосовувати відповідну педагогічну технологію, створити необхідні педагогічні умови із використанням моделі суб'єктно-діяльнісного навчання студентів.

Педагогічні умови розглядаються як сукупність системних педагогічних обставин, які створюються педагогами у медичних університетах для цілеспрямованої практичної підготовки майбутніх військових лікарів. Педагогічні умови містять у собі такі аспекти практичної підготовки як мотиваційно-ціннісний, методологічний, теоретичний, психологічний, оцінювальний і рефлексивний.

КЛЮЧОВІ СЛОВА

Професійна культура, педагогічні умови, педагогічне моделювання, педагогічна технологія, майбутні військові лікарі

ВСТУП

Професійна підготовка військових лікарів є надзвичайно актуальною, зважаючи на продовження російсько-української війни та світове поширення пандемії COVID-19. Підготовка майбутніх військових лікарів у медичних університетах України вимагає оновлення змісту їх професійної та фахової підготовки, розробки і удосконалення форм і методів навчання, що потребує фахово-орієнтованої моделі розвитку професійної культури майбутніх військових лікарів.

Сучасна воєнно-політична обстановка підштовхнула керівництво країни до завершення і прийняття у 2018 році нової військово-медичної доктрини і створення на початку 2020 року Командування Медичних сил ЗС України.

Дослідження проблеми формування професійної культури в майбутніх військових лікарів ставить на меті виявити стан розробки проблеми формування професійної культури майбутніх військових лікарів у педагогічній теорії та практиці в системі вищих медичних закладів, теоретично вдосконалити структуру і зміст професійної культури, обґрунтувати критерії її формування, визначити показники і рівні сформованості професійної культури в майбутніх військових лікарів.

Стаття висвітлює категорію поняття «професійна культура майбутнього військового лікаря» – яка представляє собою сукупність знань, умінь, навичок, цінностей, моральних і поведінкових норм, ідеологічних переконань та професійного світогляду і базується на загальній культурі особистості.

Розвиток професійної культури майбутнього лікаря неможливий без створення сприятливих педагогічних умов, які охоплюють основні аспекти педагогічного процесу у медичних університетах. Під педагогічними умовами формування професійної культури лікарів розуміємо відповідні сприятливі умови в системі військово-медичної освіти, що створюються протягом навчально-педагогічного процесу.

1. АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ ЩОДО ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ВІЙСЬКОВИХ ЛІКАРІВ

Підготовка майбутніх фахівців, особливо майбутніх лікарів, є актуальною для професійної педагогіки, як у теоретичному, так і у практичному значенні. Перед системою вищої освіти гостро постає питання про зміст, структуру, і технології професійної підготовки фахівців нового рівня, здатних відповідати вимогам нового часу й об'єктивно оцінювати досягнення вітчизняної медичної школи при реалізації засад Болонського процесу, поєднуючи воедино як фундамент, базову медичну освіту [1]. Спроможність лікарів фахово вирішувати складні карські завдання сьогодення показують їх професійну компетентність якісно боротись за збереження життя сотень і тисяч людей, про що засвідчила боротьба із пандемією COVID -19.

Професійна підготовка майбутніх фахівців є об'єктом і предметом дослідження науковців протягом останніх років. Визначення педагогічних умов підготовки майбутніх військових лікарів потребує з'ясування самого поняття «педагогічні умови».

Сучасні дослідження у галузі педагогіки достатньо широко трактують термін «педагогічні умови», які стосуються різних аспектів і складових процесу навчання і підготовки. Проблеми визначення педагогічних умов присвячені праці В. Андрєєва, В. Белікова, А. Галеева, С. Гончаренко, О. Гура, К. Дубич, М. Зверева, А. Зубко, Н. Кузьміної, А. Литвина, І. Підласного, С. Рубіштейна, В. Ягупова та інших науковців.

Термін «педагогічні умови» активно вживається у наукових публікаціях, дисертаційних роботах та науково-педагогічній літературі. Більша частина енциклопедій, словників, включно із педагогічним, не дають однаково чіткого визначення категорії «педагогічні умови». Філософське тлумачення категорії «умова» зводиться до вираження комплексу об'єктів (речей, їх станів і взаємодій) і певного навколишнього явища (об'єкта), без яких він існувати не може. Тлумачний

словниксучасноїукраїнськоїмовиконкретизуєпоняття«умова»асаме,як-необхідну обставину, що уможливуєздійснення, утворення чого-небудь або сприяє чомусь, як фактор, рушійна сила будь-якого процесу, явища [2]. У «Словнику –довіднику з професійної педагогіки» (2006 р.) педагогічні умови визначаються як обставини, від яких залежить продуктивність цілісного педагогічного процесу професійної підготовки фахівців, що опосередковується активністю особистості, групою людей [3].

Існує багато підходів у визначенні педагогічних умов в залежності до різних сфер застосування. Наприклад, з урахуванням теорії причинно-наслідкового зв'язку, до умов включають причину, яка породжує певне явище, що відзначається більшою активністю впливу, відносно незалежністю дії та іншими характеристиками [4]. Як психологічне явище під «умовою» розуміють сукупність явищ зовнішнього та внутрішнього середовища, що вірогідно впливають на розвиток конкретного явища, яке опосередковується активністю особистості чи групи осіб [5].

К. Дубич, поняття «педагогічні умови», приводить як сукупність взаємозалежних і взаємообумовлених заходів педагогічного процесу, які забезпечують досягнення конкретної мети [6]. Н. Житник, досліджуючи педагогічні умови, доводить що вони забезпечують якісну професійну підготовку фахівців, а саме: реалізацію змісту освіти, методичне забезпечення навчально-виховного процесу, впровадження інноваційних навчальних технологій, забезпечення особисто-орієнтованого підходу в організації навчання, стан виховної роботи у вищій школі, професійну майстерність викладачів [7].

У залежності до сфер застосування та розглядуваних закономірностей розрізняють різні типи умов: необхідні і достатні, об'єктивні і суб'єктивні, загальні і специфічні.

У теоретичному плані, є велика потреба наукового осмислення терміну «педагогічні умови» саме у контексті розгляду умов формування професійної культури майбутніх військових лікарів, у зв'язку із недостатньою розробкою визначеної категорії у організаційно-педагогічній площині, як напрямку дослідження пов'язаного з аспектами вдосконалення освітньої системи.

Слід погодитись із думкою А.В. Литвина який під педагогічними умовами розуміє сукупність різнопланових (зовнішніх і внутрішніх) соціально-педагогічних і дидактичних чинників, необхідних і достатніх для виникнення та раціонального стійкого функціонування певної педагогічної системи [8]. Педагогічні умови забезпечують цілісність навчання та виховання в інформаційно-освітньому середовищі навчального закладу відповідно до вимог суспільства та запитів ринку праці, сприяють всебічному гармонійному розвитку особистості та створюють сприятливі можливості для виявлення її задатків, врахування потреб і формування загальнолюдських і професійних важливих якостей, ключових кваліфікацій, загальних і професійних компетенцій [9].

В той же час, педагогічні умови піддаються регулюванню, що визнають більшість дослідників. У залежності від педагогічної взаємодії вони підвищують або утруднюють досягнення професійної підготовки спеціалістів. Педагогіка, щоб бути ефективним джерелом знань, дієвим чинником створення продуктивних міжособистісних стосунків у освітніх системах вимагає чіткого і послідовного

визначення і дотримання методологічних засад її функціонування [10]. Серед наукових досліджень педагогічні умови частіше розрізняють як: дидактичні, психолого-педагогічні, організаційно-педагогічні і соціально-педагогічні.

Враховуючи те що у системі військово-медичної освіти ефективність навчання залежить від організації освітнього процесу, ефективності роботи як загально-медичних кафедр так і кафедр військово-професійного напрямку, поетапного підвищення кваліфікації, ефективності роботи педагогічних колективів, є нагальна потреба розглянути саме організаційно-педагогічні умови формування професійної культури майбутніх військових лікарів.

Мета статті. Виокремити та обґрунтувати організаційно-педагогічні умови розвитку професійної культури військових лікарів, їх моделювання в системі військово-медичної освіти.

Методи дослідження. Для розв'язання завдань дослідження використано аналіз наукової літератури, порівняння, класифікація, узагальнення і систематизація матеріалу.

2.1. ПЕДАГОГІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ І ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ У МАЙБУТНІХ ВІЙСЬКОВИХ ЛІКАРІВ

У педагогічній літературі достатньо широко висвітлено поняття «педагогічна технологія». Це знаходить відображення у роботах таких науковців як А.Й. Капська, П.І.Самойленко, П.І.Підкасистий, М.В. Левківський.

Втілення педагогічних технологій у навчально-освітньому процесі сприяє діяльності педагога, визначає шляхи досягнення мети, управління процесом навчання. У підготовці військових лікарів застосування педагогічних технологій дозволяє рухатись до прогнозованого завершального результату за послідовними етапами навчання. Слід погодитись із думкою В.Л. Ортинського, що педагогічні технології слід розглядати як систематичне й послідовне втілення на практиці заздалегідь спроектованого процесу навчання, як систему способів і досягнення цілей управління цим процесом [11]. Педагогічна технологія це комплексна інтегрована система, що містить інформаційно-предметні та процесуальні аспекти, спрямовані на засвоєння систематизованих знань, надбаних професійних умінь формування особистісних якостей студентів, що задані цілями навчання [11].

В.А. Сластьонін показує педагогічну технологію як впорядковану сукупність дій, операцій та процедур, що забезпечують отримання діагнованого та прогнозованого результату в умовах постійно змінювального освітньо-виховного процесу [12].

Педагогічні технології класифікують: за рівнем використання педагогічних технологій, за філософською основою, за орієнтацію на особистісні структури, за провідним чинником розвитку психіки та іншими. Більшість науковців поділяє точку зору щодо структури педагогічної технології. У цій структурі виокремлюють базові взаємопов'язані компоненти, серед яких концептуальний, змістовний і процесуальний.

Під час дослідження проблеми професійної культури майбутніх військових лікарів нами розроблено педагогічну технологію її формування, яку ми визначаємо як спеціально організовану систему педагогічних умов, форм, методів та засобів, спрямовану на формування професійної культури у майбутніх військових лікарів в процесі фахової підготовки.

Педагогічна технологія, яка розроблена для формування професійної культури у майбутніх військових лікарів в процесі їх навчання в медичних університетах передбачає такі структурні компоненти:

1. Вивчення та аналіз навчальних планів, змісту навчальних програм і навчальних дисциплін щодо формування професійної культури.
2. Добір та відбір оптимальних форм та методів навчання з метою формування професійної культури.
3. Мотивування студента до самостійної роботи як важливого засобу формування професійної культури.
4. Інтенсифікація практичної професійної підготовки.
5. Залучення студентів до практичної роботи у медичних установах, та госпіталях з метою формування у них професійної культури.
6. Педагогічна діагностика рівня сформованості професійної культури у майбутніх військових лікарів.

Розглянемо сутність компонентів педагогічної технології формування професійної культури в майбутніх військових лікарів.

Здійснивши вивчення і аналіз психолого-педагогічної літератури визначено педагогічні умови формування професійної культури в майбутніх військових лікарів у процесі їх професійної підготовки. Під час виконання цього завдання здійснено аналіз наукових джерел щодо проблеми визначення категорії «педагогічні умови», результати якого свідчать про те, що в сучасній педагогічній науці є різні підходи та погляди на сутність цього поняття.

У словнику-довіднику з професійної педагогіки зазначено, що педагогічні умови – це обставини, за яких відбувається цілісний продуктивний педагогічний процес професійної підготовки фахівців, що опосередковується активністю особистості, групою людей [13].

Академік С. Гончаренко під поняттям «педагогічні умови» розуміє демонстрацію сукупності процесів відношень, необхідних для виникнення й існування певного об'єкта або обставин процесу навчання, які є результатом відбору, конструювання та пристосування елементів, змісту, методів, засобів навчання для досягнення поставлених завдань [14].

Здійснивши аналіз визначення «педагогічні умови», висвітлених у педагогічній теорії, ми визначаємо їх як комплекс організаційно-педагогічних заходів, спрямований на досягнення високого рівня професійної культури у майбутніх військових лікарів в процесі навчання. До педагогічних умов формування професійної культури в майбутніх військових лікарів у процесі їх професійної підготовки слід визначити: підвищення їх мотивації до навчальної та професійної діяльності, формування важливих професійних цінностей; оновлення змісту навчальних матеріалів; відбір оптимальних форм та методів навчання; практичну професійну підготовку і самостійну роботу.

Отже, на основі узагальнення науково-педагогічної літератури розроблено педагогічну технологію формування професійної культури у майбутніх військових лікарів в процесі професійної підготовки, яка містить: аналіз навчального плану, змісту навчальних програм і навчальних дисциплін щодо формування професійної культури; добір та відбір оптимальних форм та методів навчання з метою формування професійної культури; збільшення частки самостійної роботи студентів як засобу формування професійної культури; інтенсифікацію практичної професійної підготовки; залучення студентів до роботи у лікарнях та госпіталях з метою формування у них професійної культури, діагностику рівня сформованості професійної культури у майбутніх військових лікарів.

На основі узагальнення результатів теоретичного вивчення проблеми педагогічної технології визначено педагогічні умови, створення та дотримання яких забезпечує формування професійної культури у майбутніх лікарів в процесі професійної підготовки.

Важливими педагогічними умовами у даному контексті слід вважати: сприяння підвищення мотивації до навчально-пізнавальної та професійної діяльності, формування професійних важливих цінностей; оновлення змісту навчальних матеріалів; відбір та добір оптимальних форм і методів навчання; збільшення частки практичної професійної підготовки у госпіталях та лікарнях, самостійну роботу майбутніх військових лікарів за методиками викладачів-педагогів.

2.2. ПЕДАГОГІЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ВІЙСЬКОВИХ ЛІКАРІВ В СИСТЕМІ ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

Ми вважаємо що формування професійної культури майбутніх військових лікарів у системі вищих медичних закладів можливо завдяки застосуванню її педагогічного моделювання. Під методикою моделювання формування професійної культури військових лікарів у системі військово-медичної освіти слід розуміти навчальну систему, яка створена на основі концепції суб'єктно-діяльнісного навчання до якої входять ефективні способи, методи, прийоми та форми які застосовуються за основними етапами розвитку професійної культури. Методика підготовки майбутніх лікарів може бути представлена на рівні навчальної діяльності, вивчення загальноосвітніх, спеціально-медичних і військових дисциплін. Методика потребує доведення відповідних знань, діагностики їх засвоєння а також стимулювання учасників освітнього процесу.

Методика формування професійної культури військових лікарів у своїй суті визначає планування роботи університетів направленою на чіткий алгоритм створення дидактичних умов у навчанні, науковий рівень у розробці змісту і методів навчання, проектуванні педагогічних процесів за цілями і змістом, відпрацювання методів, методик, форм і засобів для досягнення результатів навчання а також визначення інструментарію у наборі цілей, методів, організаційних форм які будуть сприяти розвитку професійної культури майбутніх лікарів.

Методика розвитку професійної культури майбутніх військових лікарів це обґрунтована дидактична система із застосуванням інтелектуальної, оперативної-діяльної, організаційно-функціональної, діагностичної складової які забезпечують виконання ними професійних завдань.

В основі методики розвитку професійної культури лікарів є проблемне і модульне навчання. Модульна система застосовує навчальну програму із відповідних проблемних напрямків. У педагогіці модуль – це функціональний вузол навчально-виховного процесу. Модульне навчання, застосовується у підготовці майбутніх військових лікарів. Це пакет науково адаптованих програм для загального і індивідуального вивчення, що забезпечує навчальні досягнення студентів з різним рівнем попередньої підготовки. Навчальний модуль ставить за мету поетапне засвоєння студентами системи учбово-навчальних матеріалів за допомогою викладача у ході пошукового пізнавального процесу.

Проблемна система навчання, у свою чергу, передбачає отримання і засвоєння нових знань за допомогою усвідомлення теоретичних і практичних проблем, завдань що моделюються і створюються для цього за допомогою проблемних ситуацій. Вітчизняні психологи Т. В. Кудрявцев, А. М. Матюшкін, З. І. Калмикова та інші розробили психологічні основи проблемного навчання в його різних модифікаціях.

З метою розвитку професійної культури майбутніх військових лікарів слід використати модель суб'єктно-діяльнісного навчання студентів, яка запропонована В.В. Ягуповим [15]. Дана модель включає здатність (студента) слухача до самооцінки і усвідомлення свого рівня професійної підготовки, своїх професійних якостей, власної діяльності та себе як суб'єкта професійної діяльності. Методика визначає професійну спрямованість направлену на гуманізацію, демократизацію і професіоналізацію етапів а також процесу формування суб'єкт-суб'єктних взаємин між викладачами та слухачами як суб'єктами спільної діяльності.

Головними етапами даної методики є: мотиваційний, теоретичний, праксиологічний, оцінювальний і рефлексорний.

Мотиваційний етап актуалізує позитивну настанову професійної культури лікаря, розвиваючи мотивацію до виконання лікарських обов'язків.

Теоретичний етап направлений на забезпечення плідної роботи викладачів і студентів для розвитку професійної культури, протягом якого досягається набуття знань, досягнення дидактичних цілей.

Праксеологічний етап призначений для набуття і вдосконалення практичних професійних знань, умінь і навичок у досягненні спроможності до якісної професійної діяльності майбутніх військових лікарів.

Оцінювальний етап – має на меті спроможність розвитку у студентів можливостей самооцінки своєї підготовки і практичних навичок. В той же час, це наявність якісної системи оцінки досягнень студентів з боку викладачів, їх професійного і культурного росту.

В ході етапу узагальнення навчальної діяльності здійснюється оцінка і систематизація професійних, військових, деонтологічних знань, вироблення відповідного алгоритму діяльності. Студенти повинні набути спроможності усвідомлення власних досягнень у розвитку власної професійної культури. Цей етап відбувається у період підсумкового атестування студентів а також оцінки проходження ними практичного стажування у військових частинах і госпіталях.

Рефлексивний – оцінювання студентів за підсумками їх навчальної діяльності і практичної діяльності. На даному етапі перевіряються не тільки теоретичні знання а і професійна компетентність майбутнього лікаря, спроможність виконувати обов'язки за призначенням у військовій частині, можливість переходу від набутих теоретичних знань до практичних дій. На даному етапі визначається рівень розвиненості складових професійної культури, ефективність всієї професійної підготовки.

Методика формування професійної культури вимагає досягнення результату у меті формування професійної культури майбутніх військових лікарів. Результативний етап або компонент необхідно розбити на відповідні рівні розвиненості професійної культури майбутнього військового лікаря а саме: низький, середній і високий.

Отже нами були обґрунтовані організаційно-педагогічні умови формування професійної культури військових медиків в системі військово-медичної освіти шляхом аналізу психолого-педагогічної літератури, наукових досліджень, зроблено спробу педагогічного моделювання формування професійної культури військових лікарів.

Обґрунтована модель формування професійної культури лікарів запропонована нами дозволить виробити оптимальний підхід у процесі розвитку професійної культури в системі вищих медичних закладів які готують військових лікарів, розробити відповідну методику щодо їх підготовки, буде слугувати підставою для удосконалення навчальних програм і планів а також навчально-методичних матеріалів.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.

Аналіз матеріалів наведених у статті засвідчив що сучасні дослідження приділяють велику увагу теоретичним і прикладним аспектам формування професійної культури медичних працівників. В той же час, проблему формування професійної культури військових лікарів досліджено недостатньо, що потребує подальшого її вивчення з метою удосконалення якісної системи підготовки майбутніх військових лікарів у вищих медичних закладах України та Українській військово-медичній академії.

Висновки та результати подальших досліджень щодо професійної культури військових лікарів, які готуються у вищих медичних закладах України, допоможуть створити належні умови оптимізації навчального процесу, морально-психологічного забезпечення підготовки військових медиків як у звичайних умовах, так і в умовах військового конфлікту а також загрози розповсюдження інфекційних захворювань.

Особливе місце у подальших дослідженнях належить питанням подальшої адаптації військово-медичної освіти України до стандартів НАТО, набуття передового досвіду у професійній підготовці, освоєнні нових технологій та системи роботи як із військовими лікарями так і їх пацієнтами.

ЛІТЕРАТУРА

- [1] Кремень В.: Модернізація освіти – важливий чинник соціального, економічного і політичного розвитку України. Київ: Вісник НАН України, 2003.-№3. с. 22-23. Режим доступу: www.nbu.gov.ua/UJRN/vnanu_2001_3_7.
- [2] Бусел В.: Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і доповн.). Київ: Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005. - 1728 с. ISBN 966-569-013-2.
- [3] Семенова А.: Словник-довідник з професійної педагогіки. Одеса: Пальміра, 2006. – с. 193. ISBN 966-8945-02-6.
- [4] Философская энциклопедия // Москва: Академик. - [електронний ресурс.- Режим доступу:] dsc.academic.ru/dic.nsf/enc_philosophy/7523.
- [5] Конохов Н.(1992);Справочникпрактического психолога. Прикладные аспекты современной психологии. Термины, законы, концепции: справочное издание. 1992.Режим доступу www.twirpx.com/file/15704.
- [6] Дубич К.: Особистісно орієнтоване виховання студентів в умовах соціокультурного середовища вищого навчального закладу: дис. Канд пед. наук :13.00.07/ Дубич Клавдія Василівна.-Рівне, 2007.-267с.
- [7] Житник Н.: Організаційно-педагогічні умови підготовки бакалаврів економіки у коледжі II рівня акредитації: дис. Кандпед наук: 13.00.04 / Житник Н. В.-Кривий Ріг, 2002.-233с.
- [8] Литвин А.: Педагогічні умови інформатизації навчально-виховного процесу в ПТНЗ будівельного профілю. Львів: Збірник наукових праць Львівського державного університету безпеки життєдіяльності. Педагогіка і психологія професійної освіти.2010 - №5. – с. 65-78.
- [9] Литвин А.: Методологічні засади «педагогічні умови» на допомогу здобувачам наукового ступеня. Львів : 2014.- СПОЛОМ. 76 с.
- [10] Васянович Г.: Методологічні аспекти педагогічної науки на сучасному етапі її розвитку. Педагогіка і психологія професійної освіти : науковий пошук, проблеми, перспективи : матеріали науково-практичної конференції (у рамках Всеукраїнського фестивалю науки). Львів: СПОЛОМ. 2013.- с. 7-28.
- [11] Ортинський В. Педагогіка вищої школи. Види педагогічних технологій: Електронний ресурс: [режим доступу]: www.pidruchniki.com/17190512/pedagogika/vidi_pedagogichnih_tehnologiy.
- [12] Сластьонін В.: Педагогічний процес, як система. - Москва.- Вид. Дому Магістр – Прес, 2000, - 488с.
- [13] Словарь по социальной педагогике : учеб.пособ. для студ. высш. учеб. заведений / [авт.-сост. Л. В. Мархадаева]. Москва : Академия, 2002. 386 с.
- [14] Гончаренко С.: Український педагогічний словник. Київ.- 1997.- 376с.
- [15] Ягупов В.: Професійний розвиток особистості фахівця: поняття, зміст та особливості. Наукові записки. Том 175. Київ: 2015.- Педагогічні, психологічні науки та соціальна робота. УДК 378.147. с. 26.

PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR THE DEVELOPMENT OF THE PROFESSIONAL CULTURE OF FUTURE MILITARY DOCTORS IN THE SYSTEM OF MILITARY MEDICAL EDUCATION AND THEIR SIMULATION

ABSTRACT

The article considers and substantiates the most important conditions for the development of professional culture of military doctors. The author's methods of formation of professional culture and its pedagogical modeling in the process of training future military doctors in the system of medical universities of Ukraine is determined.

The relevance of the study of the professional culture of future military doctors is associated with the growing role of military doctors, given the continuation of the Russian - Ukrainian war and the spread COVID - 19 pandemic.

It's noted that professional culture, as a social-psychological component, is inherent in the relevant professional environment and determines the professional, moral and psychological qualities of the of the individual, the appropriative level of training of military doctors. For the development of the professional culture of future military doctors it's necessary to apply the appropriate pedagogical technology, to create the necessary pedagogical conditions using the model subject - activity learning of students.

Pedagogical conditions are considered as a set of systematic pedagogical circumstances created by lecturers in medical universities for purposeful practical training of future military doctors. Pedagogical conditions include such aspects of practical training as a motivational-value, methodological, theoretical, praxiological, evaluative and reflexive.

KEYWORDS

professional culture, pedagogical conditions, pedagogical modeling, pedagogical technology, future military doctors